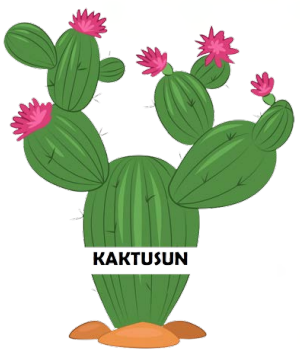
Pikolo ile Felsefe Öğreniyorum

Gerçek mi, Sahte mi?

Michel Piquemal

Thomas Baas

ODTÜ YAYINCILIK

KÜÇÜKLER DE BÜYÜK DÜŞÜNCELER ÜRETEBİLİR!

Pikolo kendisiyle gurur duyar, çünkü o bir futbol yıldızıdır! Harika bir rüya bu! Fakat gerçek değil! Peki, hayaletler var mıdır? Goblinler, kaplanlar, vampirler, dinozorlar? Bunlar gerçek midir? Gerçek olanla olmayan arasındaki farkı anlarız?

✦✦✦

Günlük yaşamımız küçük, gülümsetici öykülerle doludur. Bu öykülere doğru bir bakış bizi felsefi sorulara ve birbirinden şaşırtıcı yanıtlara götürebilir. Kitabın ikinci kısmındaki Pikolo'nun Felsefe Atölyesi'nde, felsefi düşünme eylemi çeşitli oyun ve etkinliklerle devam ettiriliyor.

6 yaş ve üzeri çocuklar için hazırlanmış *Pikolo ile Felsefe Öğreniyorum* serisi çocukların bir yandan küçük yaşta düşünme becerileri edinmelerini sağlarken bir yandan da Pikolo'nun sorularla ve çözümlerle dolu dünyasında okurları tatlı bir yolculuğa çıkarıyor.

2016
THG 776148 FGB
ISBN 978-605-5164-49-2
9 786055 164492
₺8

Gerçek mi, Sahte mi?

C'est pour de vrai ou pour de faux?
© 2011 Albin Michel Jeunesse

Gerçek mi, Sahte mi?

Yazan: Michel Piquemal
Thomas Baas

ISBN: 978-605-5164-49-2

© Tüm yayın hakları **ODTÜ** Geliştirme Vakfı **Yayıncılık ve İletişim A.Ş.**'nindir. Yayıncının izni olmaksızın, hiçbir biçimde ve hiçbir yolla, bu kitabın içeriğinin bir bölümü ya da tümü yeniden üretilemez ve dağıtılamaz.

Yayın Yönetmeni
İlhami BUĞDAYCI

Çevirmen
Selin ÇAKAR

Grafik Uygulama
Emrullah ÖZ

3. Basım Ağustos 2016
Ayrıntı Basım Yayım ve Mat. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
İvedik OSB 770. Sok. No: 105 Ostim - ANKARA
Tel: (312) 394 55 90 Faks: (312) 394 55 94
Sertifika No: 13987

ODTÜ Geliştirme Vakfı **Yayıncılık ve İletişim A.Ş.**
Öveçler 1042. Cadde 57/1 Çankaya-ANKARA
Tel: (312) 480 15 97 - 480 15 98
Faks: (312) 480 15 99
Sertifika No: 15723
İnternet: www.odtuyayincilik.com.tr

Pikolo ile Felsefe Öğreniyorum

Gerçek mi, Sahte mi?

Michel Piquemal

Thomas Baas

ODTÜ YAYINCILIK

O gün Pikolo öyle mutlu uyanmıştı ki annesine seslenmeden duramadı:

—Anne, anne, dün gece arkadaşlarımla maç yapıyor ve bir sürü gol atıyordum…

… Dünyanın en iyi futbolcusuydum. İleride büyük bir futbolcu olacağım!

—Ne güzel bir rüyaymış, dedi annesi.

—Hayır! Gerçek bir topum vardı, koşuyordum, çalım atıyordum. Oskar kaledeydi ama gol atmama engel olamıyordu.

—Of of! dedi annesi, uyan bakalım Pikolo ve kendine gel! Hala pijamalarının içindesin. Bütün bunlar sadece bir rüyaydı. Hayaldi. Ama yine de senin için mutlu oldum…

Gerçekten güzel bir rüyaymış! Geçen gece korkunç ejderhadan kurtulduğunu gördüğün rüyadan daha güzelmiş.

—Söylesene anne, neden her zaman bunun gibi güzel rüyalar göremiyoruz? Gol atmak çok güzeldi.

—Bilmiyorum Pikolo. Rüyaları yaratan bizim beynimiz. Rüyalarımızda kimi zaman üzücü, kimi zaman güzel, kimi zaman da garip şeyler görürüz…

—O zaman rüyalar sahte mi? diye sordu Pikolo.

—Evet, çünkü gerçekte var olmazlar.

Mesela bu büyük mavi vazoyu rüyanda kırmış olabilirsin
ama uyandığında bu vazo hâlâ burada olacaktır…
Gerçek hayatta kırarsan da yerde ne göreceğini biliyorsun.

—O zaman bu çok kötü! dedi Pikolo. Dün gece attığım gollerin hiçbiri sayılmayacak mı?

—Hayır, dedi annesi, onlar gerçek goller değildi. Ama eminim ki bugün arkadaşlarınla oynarken gerçek goller atacaksın.

—Yani bu birazcık film gibi, dedi Pikolo.

—Evet, bir film gibi. Süper kahramanlar gökyüzünde uçabilirler ama bu bir aldatmacadır. Süper kahraman rolünü canlandıran aktör gerçekten uçamaz. Bu gerçekte olmaz…

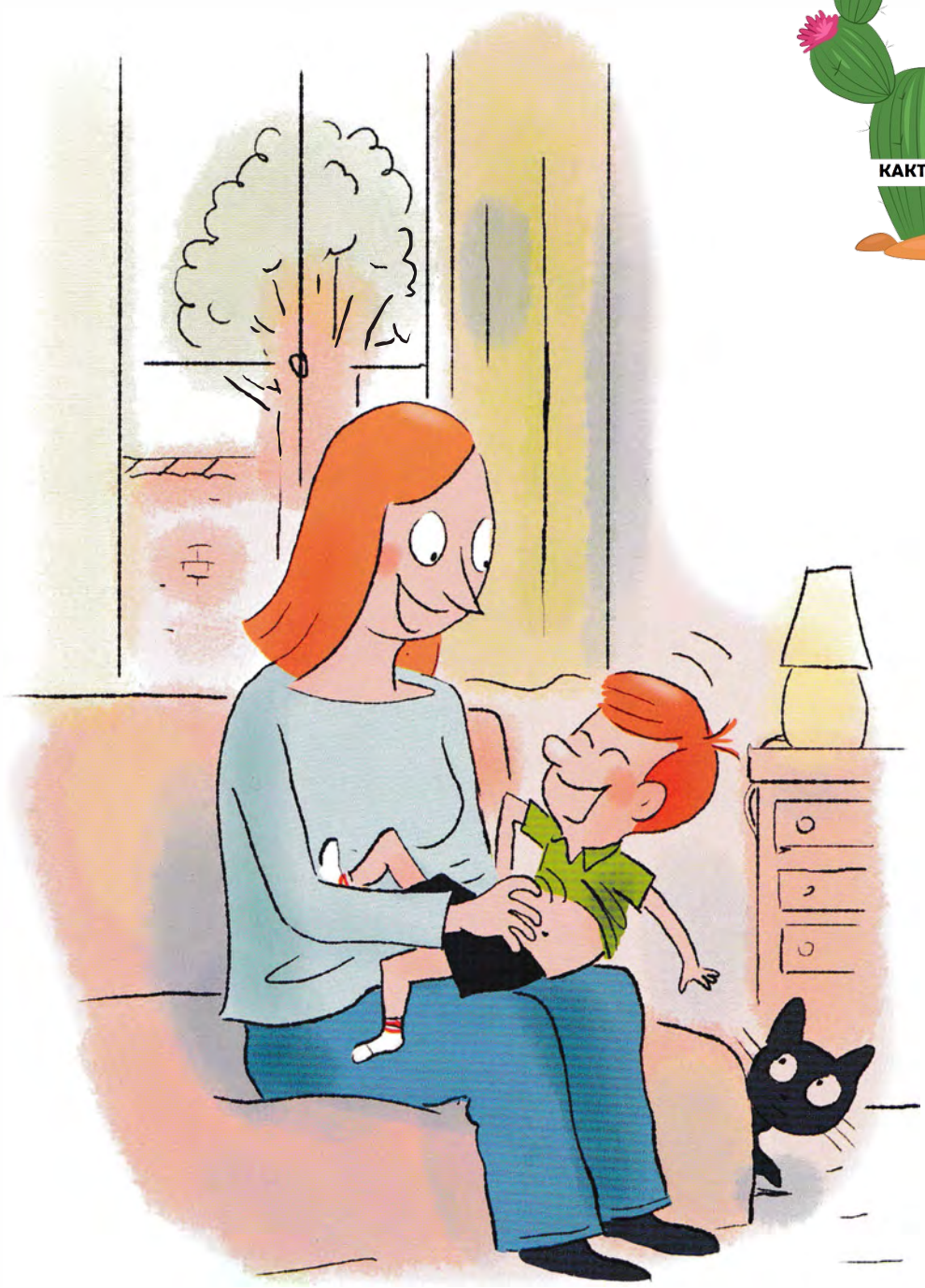
Bir filmde bir asker vurulup ölebilir ama çekim bitince kalkıp arkadaşlarıyla bir şeyler yemeye, içmeye gider. Gerçek hayatta ise sana eğer bir mermi isabet ederse ölürsün ve uyanamazsın.

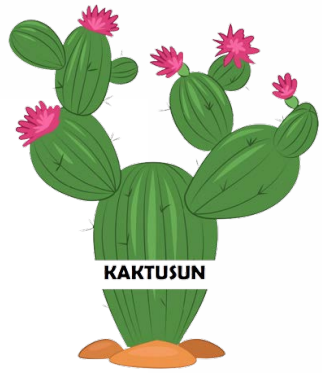

—Hayaletler dışında! dedi Pikolo. Onlar ölürler, ancak hâlâ dolaşabilirler.

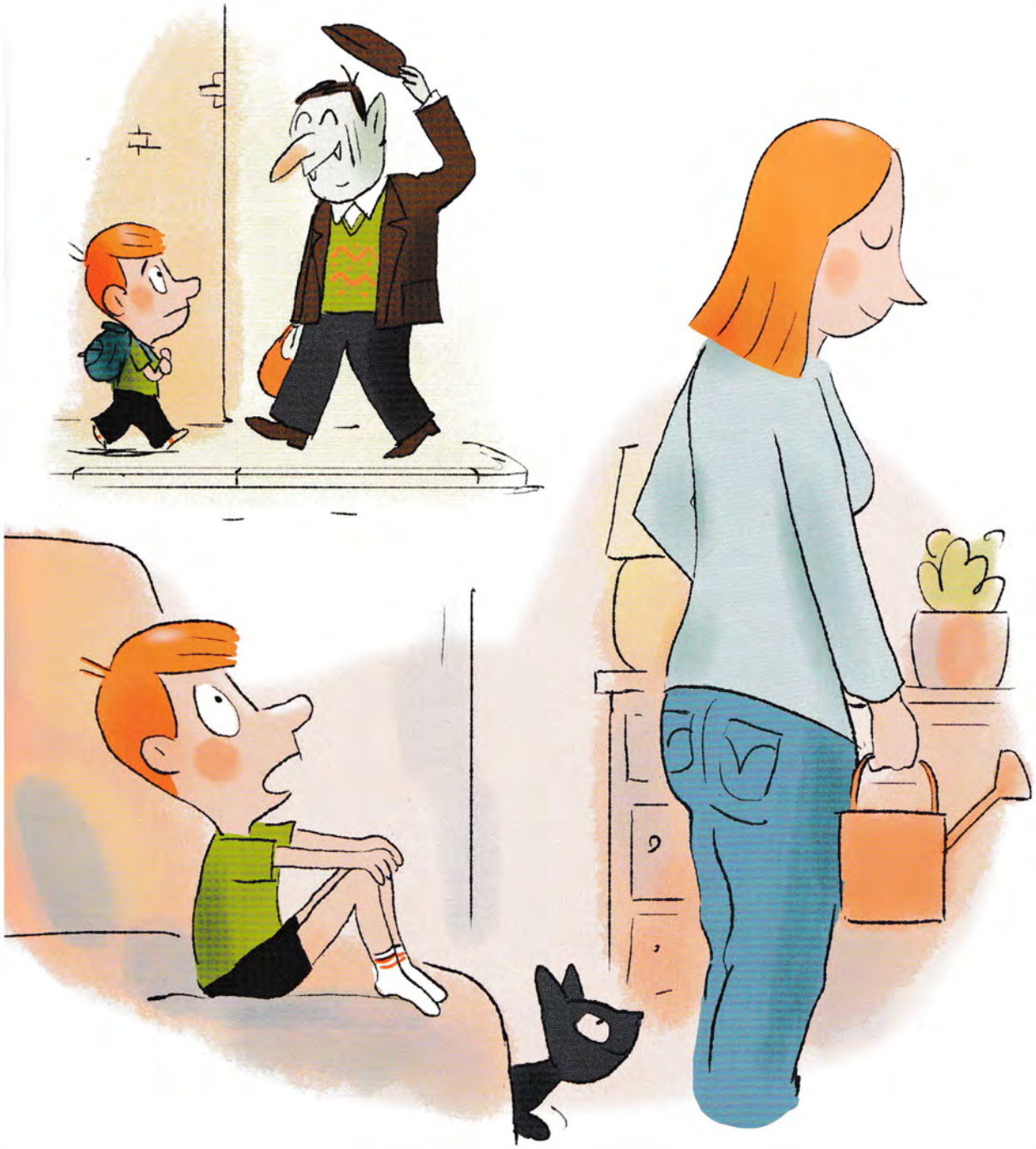

—Hayır, dedi annesi, hayaletler gerçekte yoktur. Bunlar yetişkinler tarafından birbirlerini korkutmak için üretilmiş karakterlerdir. Canavarlar, vampirler, cadılar gibi…

Onlarla gerçek hayatta asla karşılaşmazsın…
Onlar sadece kitaplarda, hikâyelerde ya da komedyenlerin oynadığı filmlerde vardır.

—Ne güzel! dedi Pikolo. O zaman büyük dişleri olan bir vampirle asla karşılaşmayacağım. Peki ya kaplanlar anne? Onlar gerçek! Onlarla karşılaşabilir miyim?

—Kaplanlar, evet! Onlar gerçekten var olan canlılar. Ama burada yaşamazlar. Eğer Asya'daki çok uzak ormanlara gidersen onları görürsün ya da hayvanat bahçesinde onlarla karşılaşabilirsin.

Pikolo hiç ses çıkarmadan annesini takip etti ve aniden bağırdı:

—Gırrrr! Ben bir kaplanım!

Annesi sıçradı:

—Aaaaaay! Korktum!

—Yok anne, merak etme! Benim, Pikolo! Gerçek bir kaplan değilim! Şakacıktan, gülmek için! Ha ha ha! Seni korkuttum!

PİKOLO'NUN FELSEFE ATÖLYESİ

Düşünce Taneciği

EBEVEYNLER, ÖĞRETMENLER VE EĞİTİMCİLERE YÖNELİK

Hayal ve "gücü" toplumumuzda gittikçe önemli bir hale geliyor. Bu yüzden de gerçeğin ve gerçek olmayanın sürekli birbirine karıştığı evrenimizde ikisinin ayrımını (ipuçları olmadan) yapmak çocuklarımız için hiç de kolay değil. Buna rağmen bu ayrımı yapmak da gerekli.
Süpermen havada uçarken, çocuklar bunu yapamayacaklarını bilmek zorundalar, hem de onlara Yılbaşlarında Noel Baba gibi bir süper kahraman sunmamıza rağmen!
"Bu gerçek mi?" sorusu (her daim kolaylıkla ayırt edemeyerek yaşadıkları) bu iki paralel dünyanın bilincinde olan çocukların en sevdiği sorulardan biridir. Hayal kahramanlarının her yerde olması (çocuklar için her gün saatlerce yayınlanıyor) bu sınırları birbirine yaklaştırıyor.
Buna hatta bir de tamamen ticari kaygılardan dolayı çocukları gücün ve reklamın pohpohlandığı bir dünyada yaşatan tüketim toplumumuzun istekleri ekleniyor.
Oysa biz ebeveynlerin veya eğitmenlerin görevi, hayallerin kendisi kadar albenili olmasa da, çocukların hayata ve gerçeklere atılmalarına yardımcı olmak değil midir?
Tuzak, onların yorulmadan koştukları, acı çekmeden sevdikleri, ölüp daha sonra yeniden dirildikleri hayali bir dünyada yaşama tercihini görmelerinden kaynaklanıyor.
Gücün ışıltısına dikkat edin: Onun sayesinde gökyüzünde uçabilir, devlerle başarılı bir şekilde savaşabilir ve 5 yaşındayken dünyayı kurtarabilirsiniz…
Bu çekici hayal gücü ile bir kez tanıştıktan sonra, gerçek dünya oldukça renksiz bir hâle gelir.
Yine de, hiç şüphesiz, çocukların gelişimi için ciddi şekilde önem taşıyan bu hayali kahramanların işlevini yok saymak söz konusu değildir. Fakat bunlar oyunda, rüyada ya da çocuk sıkıldığında gerçeğin yerini almasına izin verilen hayali kahramanlar olarak kalmalıdırlar.
Bu durum karşısında biz ebeveyn ve eğitmenlerin görevi kolay değildir. Bizler çocuklarımızı karşılarına çıkan engelleri görebilmeleri konusunda eğitme arzusundayız. Bizler, çocuklarımızın, tamamen ticari olarak üretilen ve aileleri satın almaya zorlayan bu ürünlerin farkına varmalarını istiyoruz. Her şey bizi sanatsal yaratımların da birer araç olarak kullanıldığı bu hayal dünyasına doğru sürüklese de bizler, gerçeği ve bilinçli değişimi istiyoruz. Bu biraz umutsuz bir çaba olsa da mücadele etmeye değer!

KONUYLA İLGİLİ FELSEFİ TEMALAR:

Hayal, gerçeklik, kurgu, varlık, kendini gösterme, hayal kahramanı, güç, bilinçsizlik, eğitim, medya, ticari toplum…

PİKOLO'NUN OYUNLARI

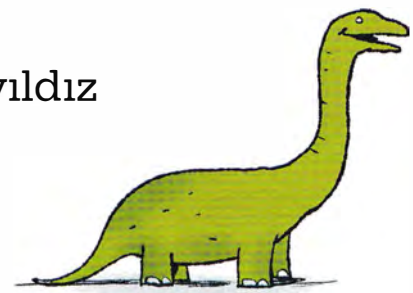
BUNLAR GERÇEKTEN VAR MIDIR, YOKSA SADECE HAYAL DÜNYASINDA MI VAR OLURLAR?

Hayaletler

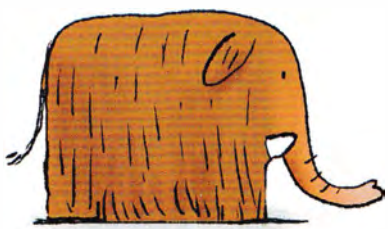
Kayan yıldız

Dinozorlar

Noel Baba

Mamutlar

Melekler

Periler

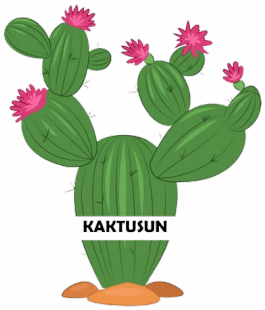

Vampirler

Elfler

Yetişkinler için not:
Bu oyun bazı küçük şeyleri kesinleştirme imkânı tanıyacaktır. Hiç şüphesiz dinozorlar ve mamutlar günümüzde yoktur, fakat geçmişte var olmuşlardır. Kayan yıldızlar elbette vardır… ama onlar gerçekten yıldız değildir!

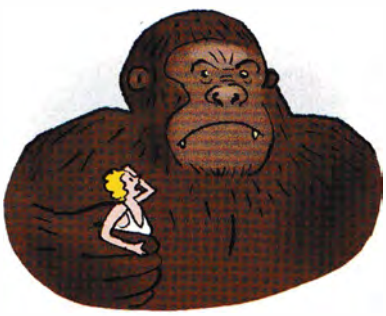

BU İSİMLERİ MUTLAKA DUYMUŞSUNDUR. BUNLAR GERÇEKTEN VAR OLAN KİŞİLER Mİ YOKSA HAYALİ KAHRAMANLAR MI?

Jules Sezar, Asteriks, Örümcek Adam, Kleopatra, Pamuk Prenses, Walt Disney, Mustafa Kemal Atatürk, Sindirella, King Kong, Drakula, Mozart, Pokemon… Annenden ya da babandan, tanıdığın (gerçek ya da hayali) kahramanlar hakkında sana sorular sormasını rica et.

Jules Sezar

King Kong

Adolf Hitler

Sindirella

Mozart

SORULARLA DÜŞÜNELİM

✦ BİRAZ DA SİZ BİZE ANLATIN...

En sık gördüğün rüyalar nelerdir?

Kimi zaman rüyanda bir Süper Kahraman olduğunu gördüğün oluyor mu?

Aynı rüyayı sık sık gördüğün oluyor mu?

Güzel rüyalar görmeyi hayal ettiğin için mutlulukla ya da tam tersi, kâbus göreceğini düşündüğün için korkarak yatağa gittiğin oldu mu?

HANGİSİNİ TERCİH EDERSİN?
HAYALLER DÜNYASINI MI,
YOKSA GERÇEKLER DÜNYASINI MI?

ARKADAŞLARINLA YA DA TEK BAŞINA "ŞAKACIKTAN" YAPMAYI SEVDİĞİN OYUNLAR NELER?

Çocuklara gülmeleri mutlu olmaları ya da korkmaları için anlatılmış uydurma hikâyeler biliyor musun?

Hangi filmleri seversin? Gerçek oyuncuların mı yoksa animasyon karakterlerinin oynadığı filmleri mi?

Televizyonda bu hafta izlediğin şeylerden hangilerinin gerçek, hangilerinin sahte olduğunu biliyor musun?

EĞER AİLEN DIŞARIDA DOLAŞMAYA ÇIKMAK YA DA TELEVİZYON SEYRETMEK ARASINDA BİR SEÇİM SUNSA, HANGİSİNİ TERCİH EDERSİN? NİÇİN?

Yetişkinler için not:
Bu sorular, çocukların, televizyonda gördükleri şeylerin hangilerinin gerçek (haberler, belgeseller…), hangilerinin kurgu (filmler, çizgi filmler…) olduğunu ayırt etmesini sağlayabilir.

DAHA FAZLA ÖĞRENELİM

Sihir diye bir şey yoktur. Sihirbazlar da daima izleyicilerin göremeyeceği gizli hileler kullanırlar. İşte örnek olarak arkadaşlarınıza yapabileceğiniz iki küçük sihirbazlık numarası. Sizi bir sihirbaz zannedecekler. Ama siz, bunun sahte olduğunu çok iyi bileceksiniz!

KAYBOLAN KÂĞITLAR

Bir masanın yanına otur ve izleyicinin de aynı şekilde karşına oturmasını rica et. Ona masanın üzerinden (kenarından çok da uzak olmasın) bir kâğıt para uzat ve onu yok edeceğini söyle! Kâğıt parayı "Abrakadabra!" diyerek birkaç parçaya katla. Sonra da kâğıdı katlarken, masa örtüsüne de yavaş ve gizlice dokun. Hafifçe çek. Öyle ki kâğıt hafifçe sana doğru kaysın. Aynı harekete devam et ve sürekli "Abrakadabra!" diye tekrarla. Kâğıt sonunda dizlerinin üstüne düşecek. "1, 2, 3" diye say ve ellerini kaldır: Kâğıt artık masanın üzerinde değil! Büyüleyici!!!

KÂHİN

Bir deste iskambil kâğıdı al. Seyircinin karşısında çok iyi bir şekilde karıştır, sonra desteyi resimdeki gibi arkanda sakla. Bütün kartları bakmadan bileceğini söyle!
Sonra, desteyi göstermeden önce, bütün yüzlerini kendine doğru çevir, yalnızca ilk kart seyircin tarafından görünecek (örneğin; kupa As) Bütün yüzlerinin ona doğru döndüğünü zannedecek, oysa sen aynı zamanda destenin arkasındaki bir sonraki karta bakıyor olacaksın (Sinek As)!
Çok da belli etme, birini gösterirken diğerine destenin yukarısından sadece bir göz at. Ardından söyle:
"Kupa As", "Gördün mü, çok kolay!" Diğerini söyle. Kartları arkana koy ve sinek ası, kupa asın üzerine koy. Desteyi seyirciye "Sinek As" diyerek gösterirken de bir kez daha yapabilmek için bir sonraki karta bak!

